

Dret del Treball i de la Seguretat Social II**2012/2013**

Codi: 102291

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500786 Grau en Dret	949 Grau en Dret	OB	3	2

Professor de contacte

Nom: Eduardo Rojo Torrecilla

Correu electrònic: Eduardo.Rojo@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Per assolir els resultats d'aprenentatge proposats és molt recomanable que l'alumna/e l'hagi cursat i aprovat l'assignatura de primer curs "Dret del Treball I".

Haver superat l'assignatura esmentada no és un prerequisit oficial per cursar Dret del Treball II, però sí que resulta una base necessària per estar en disposició d'aprovar-la.

Objectius

Dret del Treball II és una assignatura que s'imparteix al segon quadrimestre del tercer any de carrera, a partir dels coneixements assolits dels elements estructurals de la matèria que han estat objecte d'estudi a l'assignatura Dret del Treball I.

Es tracta d'una assignatura que desenvolupa el règim jurídic de l'accés a l'ocupació, de la contractació laborals, dels drets i deures dels treballadors assalariats, dels poders de direcció i organització empresarial, així com el desenvolupament i l'extinció de la relació laboral. També és objecte d'estudi la regulació de l'administració laboral i de la jurisdicció social.

Competències

- Analitzar adequadament les qüestions vinculades amb la igualtat entre homes i dones.
- Argumentar i fonamentar l'aplicació de les normes jurídiques.
- Buscar, interpretar i aplicar normes jurídiques, argumentant cada un d'aquests assumptes.
- Comunicar de manera persuasiva els punts de vista propis.
- Demostrar eficàcia en un entorn canviant, a l'hora d'enfrontar-se a noves tasques, responsabilitats o persones.
- Dominar les tècniques informàtiques per obtenir la informació jurídica (bases de dades de legislació, jurisprudència, bibliografia, etc.) i per comunicar dades.
- Exposar les reformes legislatives i els canvis jurisprudencials.
- Integrar la importància del dret com a sistema regulador de les relacions socials.
- Memoritzar i utilitzar la terminologia jurídica
- Negociar i intercedir en el marc d'un conflicte entre persones o institucions diferents (entre administracions públiques i administrat, en el marc familiar i de protecció de menors, entre empreses i treballadors i els seus representants, parts processals, etc.).
- Poder realitzar una aproximació a un problema jurídic utilitzant els mitjans d'investigació pertinents

(fontes doctrinals, bases de dades legislatives, pàgines web d'institucions).

- Reconèixer i resoldre problemes.
- Redactar i formalitzar treballs, informes, escrits i dictamens.
- Redactar textos jurídics (contractes, dictàmens, sentències, interlocutòries, providències, testaments, legislacions, etc.).
- Ser capaç d'aprendre de manera autònoma i tenir un esperit emprenedor
- Tenir habilitat per prendre decisions.
- Treballar en equip: poder formar part de grups de treball i també coordinar-los i prendre decisions que afectin tot el grup.

Resultats d'aprenentatge

1. Actuar en una situació de conflicte plantejada com a treball pràctic.
2. Aplicar de manera combinada els principis de jerarquia i norma més favorables.
3. Aplicar el principi d'irrenunciabilitat dels drets laborals.
4. Comunicar de manera persuasiva els punts de vista propis.
5. Definir el contingut i la utilitat dels butlletins normatius i jurisprudencials i les bases de dades utilitzats en el marc laboral.
6. Definir els principis d'interpretació i aplicació del dret del treball.
7. Demostrar eficàcia en un entorn canviant, a l'hora d'enfrontar-se a noves tasques, responsabilitats o persones.
8. Descriure el contingut mínim i imprescindible dels documents juricolaborals que s'utilitzen actualment: contractes de treball, convenis col·lectius o comunicacions entre empresa i treballador, entre d'altres.
9. Descriure els mecanismes i els principis jurídics utilitzats per a equilibrar les relacions que es produeixen en l'àmbit d'aplicació del dret del treball.
10. Descriure les bases de dades d'administracions públiques espanyoles i organitzacions europees i internacionals i saber accedir a les novetats que aquestes puguin facilitar.
11. Detectar els casos en què la negociació col·lectiva, els pactes unilaterals o les decisions unilaterals de l'empresa vulneren la igualtat entre homes i dones en el treball.
12. Detectar quan un pla d'igualtat té una efectivitat apreciable pel que fa a l'assoliment de la igualtat en l'empresa.
13. Enumerar els mitjans utilitzats (negociació col·lectiva, concertació social) pels grups i individus per a incidir en la creació del dret del treball.
14. Explicar i identificar el contingut i l'abast d'aquesta terminologia a tercers.
15. Identificar amb claredat els punts de controvèrsia i diferenciar entre conflictes laborals jurídics i d'interessos.
16. Identificar els diferents individus i grups socials i els seus interessos en l'àmbit d'aplicació del dret del treball: treballadors, empresaris, sindicats, associacions patronals, representants en l'empresa.
17. Identificar els punts i els aspectes que són objecte de reforma i integrar-los adequadament amb la part vigent de l'ordenament jurídic o de la jurisprudència i/o de la doctrina judicial.
18. Identificar els àmbits (en seu judicial, administrativa, de negociació de convenis col·lectius o d'altres) en els quals es pot negociar i/o intercedir entre diversos subjectes en situació de conflicte laboral.
19. Identificar les bases de dades de caràcter comercial i saber-les utilitzar adequadament.
20. Identificar les disposicions transitòries i derogatòries de les normes juricolaborals i aplicar-les adequadament, en combinació amb el principi de condició més beneficiosa.
21. Interpretar i comprendre textos normatius laborals, sentències de l'ordre social i convenis col·lectius.
22. Interpretar la normativa laboral tenint en compte les regles generals d'interpretació i el principi pro operario.
23. Poder realitzar una aproximació a un problema jurídic utilitzant els mitjans d'investigació pertinents (fontes doctrinals, bases de dades legislatives, pàgines web d'institucions).
24. Reconèixer i resoldre problemes.
25. Redactar els documents esmentats amb un contingut i un estil adequats.
26. Redactar i formalitzar treballs, informes, escrits i dictamens.
27. Ser capaç d'aprendre de manera autònoma i tenir un esperit emprenedor.
28. Tenir habilitat per prendre decisions.
29. Treballar en equip: poder formar part de grups de treball i també coordinar-los i prendre decisions que afectin tot el grup.

Continguts

LLIÇÓ 1

ACCÉS AL TREBALL I CONFIGURACIÓ GENERAL DEL CONTRACTE DE TREBALL

1. Accés al treball

1.1 Dret al treball i deure de treballar

1.2 Política d'ocupació: concepte, subjectes i mesures

1.3 Col·locació i mediació al mercat de treball: serveis públics i altres subjectes intervinents

2. Contracte de treball

2.1 Origen i evolució històrica

2.2 Concepte i caràcters

2.3 Estructura

2.4 Funcions constitutiva i reguladora

2.5 Tipologia

3. Contractes i relacions laborals de règim especial (remissió)

LLIÇÓ 2

SUBJECTES DEL CONTRACTE DE TREBALL

1. El treballador

1.1 Concepte

1.2 Tipologia

1.3 Pluralitat subjectiva: treball de grup, el treball en comú i l'auxiliar associat

1.4 Treballadors estrangers

2. L'empresari

2.1 Concepte

2.2 Tipologia

2.3 Interposició empresarial: contractes, subcontractes i cessió de treballadors

3. L'empresa i el centre de treball

3.1 Concepte laboral d'empresa

3.2 El centre de treball

3.3 Grups d'empreses

4. L'empresa de treball temporal

4.1 Concepte, requisits i control públic

4.2 Règim jurídic del contracte de treball

4.3 Contracte de posada a disposició. Relacions treballador i empresa usuària

LLIÇÓ 3

FORMACIÓ DEL CONTRACTE DE TREBALL: ELEMENTS I FASE INICIAL

1. Pressupòsits de validesa del contracte de treball: capacitat de les parts per contractar

1.1 Capacitat per contractar com a treballador. Graus i supòsits de representació i autorització

1.2 Capacitat per contractar com a empresari

2. Elements accidentals del contracte de treball

2.1 Condició

2.2 Termini

3. Forma i formalitats del contracte de treball

4. Validesa i eficàcia del contracte de treball

5. Període de prova

5.1 Concepte i finalitat

5.2 Naturalesa

5.3 Règim jurídic

LLIÇÓ 4 MODALITATS I TIPOLOGIA DEL CONTRACTE DE TREBALL

1. Contractació de durada indefinida i determinada: estabilitat i flexibilitat laboral

2. Contractes de treball de durada indefinida

2.1 Contracte de treball de durada indefinida ordinari

2.2 Contracte de treball fix-discontinuu

2.3 Contracte de treball per temps indefinit de suport als emprenedors.

3. Contractes de treball de durada determinada estructurals

3.1 Contracte de treball per a obra o servei determinat

3.2 Contracte de treball eventual per circumstàncies de la producció

3.3 Contracte de treball d'interinitat

4. Contractes de treball de durada determinada de causa mixta

4.1 Contractes formatius: contracte de treball per a la formació i l'aprenentatge, i contracte de treball en pràctiques

4.2 Contracte de relleu

5. Contracte a temps parcial.

6. Altres modalitats i tipus de contracte de treball

LLIÇÓ 5

PODERS EMPRESARIALS I DEURES DE LES PARTS

1. El poder de direcció de l'empresari
2. El poder disciplinari de l'empresari
3. Els deures del treballador
 - 3.1 Deure de treballar: el treball degut
 - 3.2 Dependència i deure d'obediència
 - 3.3 Deure de diligència: rendiment degut, col·laboració i contribució a la millora de la productivitat
 - 3.4 Deure de bona fe. Pacte d'exclusivitat, pacte de permanència i prohibició de concurrència
4. Els deures de l'empresari
 - 4.1 Deure de protecció de la capacitat professional del treballador
 - 4.2 Deure de protecció de la persona del treballador
 - 4.3 Deure de protecció dels béns del treballador. Invencions del treballador
5. Drets i deures de seguretat i salut en el treball: drets i obligacions de l'empresari i del treballador

LLIÇÓ 6

JORNADA LABORAL I INTERRUPCIONS

1. La jornada laboral
 - 1.1 Concepte, fonament i tipologia
 - 1.2 Jornada ordinària i jornades laborals especials
 - 1.3 Jornada laboral extraordinària. Hores extraordinàries
2. Horari de treball
 - 2.1 Concepte
 - 2.2 Fixació i modificació
 - 2.3 Classes
 - 2.4 Horari de treball nocturn
 - 2.5 Treball a torns
3. Interrupcions de la jornada laboral
 - 3.1 Concepte
 - 3.2 Supòsits: interrupcions periòdiques i no periòdiques
 - 3.3 Efectes
4. Interrupcions periòdiques

4.1 Descans diari

4.2 Descans setmanal

4.3 Descans anual: vacances

4.4 Festes laborals

4.5 Calendari laboral

5. Interrupcions no periòdiques: permisos i llicències

LLIÇÓ 7

PRESTACIÓ SALARIAL.

1. El salari

1.1 Concepte

1.2 Caràcters jurídics i econòmics

1.3 Percepcions extrasalarials

2. Modalitats i sistemes salarials

3. Estructura salarial

3.1 Salari base

3.2 Complements salarials

4. Fixació del salari

4.1 Fixació heterònoma: salari mínim interprofessional

4.2 Fixació convencional: salari segons convenis col·lectius

4.3 Absorció i compensació

5. Lloc, temps i forma de pagament

6. Protecció del salari

6.1 Recàrrec per mora

6.2 Privilegis del crèdit salarial

6.3 Inembargabilitat del salari

6.4 El Fons de Garantia Salarial

LLIÇÓ 8.

MODIFICACIÓ DEL CONTRACTE DE TREBALL

1. Modificació del contracte de treball

1.1 Concepte i fonament

1.2 Classes

1.3 Efectes

2. Mobilitat funcional

2.1 Concepte i límits

2.2 Modalitats

2.3 Efectes

3. Mobilitat geogràfica

3.1 Concepte i límits

3.2 Modalitats: desplaçament i trasllat

3.3 Efectes

4. Modificacions substancials de les condicions de treball

4.1 Concepte i límits

4.2 Manifestacions

4.3 Efectes

5. Successió d'empreses

LLIÇÓ 9.

SUSPENSIÓ DEL CONTRACTE DE TREBALL

1. La suspensió del contracte de treball

1.1 Concepte i fonaments

1.2 Causes

1.3 Efectes

2. Supòsits de suspensió del contracte de treball

2.1 Per causes referents al treballador

2.2 Per causes referents a l'empresari

2.3 Per causes independents de la voluntat de les parts

2.4 Especial consideració de les excedències

LLIÇÓ 10

EXTINCIÓ DEL CONTRACTE DE TREBALL

1. L'extinció del contracte de treball

1.1 Concepte i fonaments

1.2 Causes

1.3 Efectes

2. Supòsits d'extinció del contracte de treball

2.1 Per decisió del treballador

2.2 Per voluntat concurrent d'ambdues parts

2.3 Per causes independents de la voluntat de les parts

2.4 Per decisió de l'empresari

3. Extinció per causes objectives

3.1 Concepte

3.2 Causes

3.3 Procediment

3.4 Efectes

LLIÇÓ 11

L'ACOMIADAMENT COM A CAUSA D'EXTINCIÓ DEL CONTRACTE DE TREBALL

1. L'acomiadament disciplinari

1.1 Concepte

1.2 Causes

1.3 Procediment: forma, lloc i temps

1.4 Efectes

2. L'acomiadament col·lectiu

2.1 Concepte

2.2 Causes

2.3 Procediment: períodes de consulta, expedient de regulació i autorització administrativa

2.4 Efectes

LLIÇÓ 12

CONTRACTES I RELACIONS LABORALS DE RÈGIM ESPECIAL

1. Contractes de treball de règim especial

1.1 Caracterització i significat

1.2 Especialitat del règim jurídic i supletorietat de la normativa comuna

2. Tipologia i règim jurídic

2.1 Contracte de personal d'alta direcció

2.2 Contracte de personal de la llar familiar

2.3 Contracte d'esportistes professionals

2.4 Contracte d'artistes intervinents en espectacles públics

2.5 Contracte d'operadors mercantils

2.6 Contracte de persones amb discapacitat dins centres especials de treball

2.7 Contracte de personal civil dependent d'establiments militars

2.8 Estibadors portuaris

2.9 Reclusos a institucions penitenciàries

2.10 Titulats sanitaris residents

2.11 Advocats en despatxos jurídics

2.10 Altres

LLIÇÓ 13

ADMINISTRACIÓ LABORAL

1. Intervenció administrativa a l'àmbit laboral

2. Organització i competències

2.1 Estructura orgànica i funcional de l'administració laboral: central, perifèrica i institucional

2.2 Inspecció de Treball i de la Seguretat Social

2.3 Administració laboral de les Comunitats Autònomes

3. Potestat sancionadora: infraccions i sancions

4. Procediments administratius laborals

LLIÇÓ 14

JURISDICCIO DE L'ORDRE SOCIAL

1. L'ordre jurisdiccional social

1.1 Òrgans jurisdiccionals de l'ordre social

1.2 Extensió i límits de la jurisdicció social

1.3 Competència de la jurisdicció social

2. Procés laboral

1.1 Configuració: concepte, principis, parts, objecte i actes

1.2 Actes d'evitació, actes preparatoris i mesures precautòries del procés laboral

3. Procés laboral ordinari

3.1 Configuració: concepte i principis informadors

3.2 Actes i fases: inici, desenvolupament i finalització

4. Modalitats processals: caracterització i regulació

5. Mitjans d'impugnació

5.1 Sistema de recursos

5.2 Recursos

6. Execució de sentències

Metodologia

El procés d'aprenentatge es fonamenta en el treball de l'estudiant, essent la missió del professorat ajudar-lo en aquesta tasca subministrant-li informació i mostrant-li les fonts on es pot aconseguir. El desenvolupament de la docència de l'assignatura i de l'aprenentatge de l'estudiant es fonamenta en les següents activitats:

1. Activitats dirigides:

1.1 Classes magistrals: on l'estudiant assoleix les bases conceptuals de la matèria i seu el marc jurídic normatiu i jurisprudencial. Les classes magistrals són les activitats en les quals s'exigeix menys interactivitat a l'estudiant i estan concebudes com un mètode fonamentalment unidireccional de transmissió de coneixements del professor a l'alumne.

1.2 Classes pràctiques: on els estudiants, individualment o en grups reduïts, analitzen i resolen juntament amb el professor casos pràctics.

La resolució i debat dels casos pràctics requereix un treball previ de l'alumnat, que consistirà en la preparació dels elements conceptuals bàsics de la matèria a tractar i la resolució íntegra d'un cas per lliurar-lo i/o debatre'l a l'aula. Aquesta activitat s'orientarà a la preparació de l'alumnat per a la realització de les 4 activitats pràctiques d'avaluació (obligatorietat de fer-ne i aprovar-ne 3).

La base del treball pràctic és la comprensió i aplicació crítica de la normativa i jurisprudència relacionades amb el contingut de la matèria explicada a les classes teòriques.

2. Activitats supervisades:

Activitats que els estudiants desenvoluparan individualment o en grups reduïts, amb el suport no presencial del professor, orientades a la preparació de les pràctiques avaluable.

2.1 Elaboració de fitxes-resum de sentències o de normativa. Realització d'esquemes d'alguns epígrafs del temari.

2.2 Cerca i lectura de bibliografia i jurisprudència instrumentals per a la resolució dels casos pràctics.

2.3 Casos pràctics avaluable que s'elaboren prèviament a la resolució en aula

3. Activitats autònomes:

3.1 Cerca i lectura de bibliografia, normativa i jurisprudència complementàries als continguts de les classes teòriques.

3.2 Estudi

3.3 Casos pràctics que s'elaboren i resolen a l'aula

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
ACTIVITATS PRÀCTIQUES DIRIGIDES	12	0,48	1, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 12, 15, 19, 21, 23, 24,

			25, 26, 27, 28, 29
CLASSES TEÒRIQUES	27	1,08	2, 3, 6, 9, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 22
Tipus: Supervisades			
Cerca i lectura de materials preparatoris per a l'elaboració de pràctiques avaluables. Redacció dels lliuraments per a les pràctiques avaluables	50	2	1, 5, 7, 10, 11, 12, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 29
Tipus: Autònomes			
ESTUDI	53	2,12	2, 3, 6, 9, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22

Avaluació

SISTEMA D'AVALUACIÓ DE L'ADQUISICIÓ DE LES COMPETÈNCIES. QUALIFICACIÓ DE L'ASSIGNATURA.

1. SISTEMA D'AVALUACIÓ: combina l'avaluació continuada de les classes pràctiques i la resolució d'un examen final

1.1 Avaluació continuada de les classes pràctiques.

Es faran quatre unitats pràctiques avaluables al llarg del curs. L'avaluació positiva de les pràctiques requereix la realització i superació de TRES UNITATS PRÀCTIQUES AVALUABLES.

Per a la preparació de cada avaluació pràctica, l'alumnat haurà d'elaborar el contingut teoricopràctic de la matèria objecte d'estudi, per al seu debat i resolució d'exercicis a l'aula. Haurà de resoldre prèviament o a l'aula els exercicis pràctics proposats pel professorat, per al seu debat posterior. L'AVALUACIÓ de la unitat pràctica consistirà en la resolució d'un cas pràctic i/o de preguntes curtes o de tipus test sobre la matèria treballada.

Cada unitat pràctica avaluable exigeix una dedicació orientativa de 15 hores de treball de l'alumne, a més del temps de presencialitat a l'aula.

1.2 Examen final.

Només es podrà realitzar si s'ha superat l'avaluació continuada. Consistirà en la resolució de quatre o cinc preguntes, cadascuna corresponent a un o més epígrafs i/o subepígrafs del contingut de l'assignatura.

Cadascuna de les preguntes de l'examen es qualificarà de 0 a 10 punts. La qualificació de l'examen s'obtindrà de la mitjana corresponent.

1.3 Qualificació de l'assignatura amb el sistema d'avaluació continuada i examen final

La puntuació obtinguda en l'avaluació continuada de les pràctiques tindrà un valor entre el 30 i el 40% de la qualificació de l'assignatura. La puntuació de l'examen tindrà un valor entre el 60 i el 70% de la qualificació de l'assignatura.

Quan s'hagi superat l'avaluació continuada i **s'hagi obtingut un mínim de 4 punts sobre 10 a l'examen**, la qualificació final de l'assignatura s'obtindrà fent la mitjana corresponent. L'assignatura s'aprovarà amb l'obtenció d'una mitjana mínima de 5 sobre 10.

Atenció: quan la qualificació de l'examen sigui inferior a 4 la nota final serà suspens.

2. SISTEMA DE REVALUACIÓ: l'adquisició de les competències s'avalua mitjançant la realització d'un examen

2.1 Reavaluació alumnat amb avaluació continuada de pràctiques superada, que no s'ha presentat o ha suspès l'examen final. Podrà fer un examen de reavaluació, amb els mateixos criteris aplicables a l'examen d'avaluació.

2.2 Reavaluació alumnes que no han realitzat o no han superat el sistema d'avaluació continuada de les pràctiques.

Es realitzarà un examen teoricopràctic que constarà de dues parts:

a) Una part teòrica que consistirà en la resolució de quatre o cinc preguntes de desenvolupament, cadascuna corresponent a un o més epígrafs i/o subepígrafs del contingut de l'assignatura. Cada pregunta es puntuarà de 0 a 10 punts i la nota s'obtindrà de la mitjana corresponent. Aquesta part de l'examen tindrà un valor entre el 60 i el 70% de la nota.

b) Una part pràctica que consistirà en la resolució convenientment fonamentada endret, d'un supòsit pràctic amb el contingut temàtic corresponent a la matèria objecte d'examen. Per a la resolució d'aquesta part s'haurà de disposar, com a material de suport, d'un repertori normatiu de Dret del Treball. Aquesta part de l'examen tindrà un valor entre el 30 i el 40% de la nota.

La qualificació final de l'examen s'obtindrà fent la mitjana de la puntuació obtinguda en les dues parts. L'assignatura s'aprovarà quan s'hagin superat independentment cadascuna de les dues parts de l'examen teoricopràctic.

3. DATES DELS EXÀMENS

3.1 Examen d'avaluació: data oficial fixada _____

3.2 Examen de reavaluació: data oficial fixada _____

4. CONVOCATÒRIES

El nombre de convocatòries està establert en la normativa de permanència.

En els exàmens, presentar-se i suspendre o retirar-se després d'haver estat comunicades les preguntes, implica esgotar la convocatòria. Tanmateix, presentar-se en un mateix curs a l'examen ordinari i a l'examen de reavaluació computa com a una única convocatòria

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
EXAMEN TEÒRIC	60	2	0,08	2, 3, 6, 9, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22
PRÀCTIQUES AVALUABLES	40	6	0,24	1, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 12, 15, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29

Bibliografia

- Compendio de Derecho del Trabajo: Cruz Villalón, J., Ed. Tecnos, Madrid, última edició
- Lecciones de Derecho del Trabajo: Mercader Uguina, J., Ed. Tirant lo Blanch, Valencia, última edició.
- Compendio de Derecho del Trabajo (Tomo I - Fuentes y Relaciones colectivas): Albiol Montesinos, I., Camps Ruiz, L.M., López Gandía, J. i Tomás Sala Franco. València, Tirant lo Blanch, última edició
- Compendio de Derecho del trabajo (Tomo II - Contrato Individual): Albiol Montesinos, I., Camps Ruiz, L.M., López Gandía, J. i Tomás Sala Franco. València, Tirant lo Blanch, última edició
- Curso de Derecho del Trabajo: Ramírez Martínez, J.M., García Ortega, J., Goerlich Peset, J.M., Pérez de los Cobos, F. i Sala Franco, T. València, Tirant lo Blanch, última edició
- Derecho del Trabajo: Alonso Olea, M., Casas Baamonde, M.E. Madrid, Civitas. Última edició

- Derecho del Trabajo: Martín Valverde, A., Rodríguez-Sañudo, F. i García Murcia, J. Madrid, Tecnos, última edició
- Derecho del Trabajo: Montoya Melgar, A. Madrid, Tecnos. Última edició
- Derecho del Trabajo: Palomeque López, M.C. Madrid, Centro de Estudios Ramon Areces, última edició
- Derecho del Trabajo: Gala Durán, C., Beltrán de Heredia Ruiz, I. (Dir.), Ed. Huygens, última edició

Bibliografia classes pràctiques:

Pérez Amorós, F. i Solà Monells, X. (direcció): Materials per a l'aprenentatge de Dret del Treball (adaptats a l'Espai Europeu d'Educació Superior) 5a. EDICIÓ. Cerdanyola del Vallès, Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona, 2012.

Es pot consultar en el llibre de pràctiques una **bibliografia específica** per a cada matèria.

Normativa:

Legislación social básica. Ed. Civitas, última edició

Legislación laboral y de Seguridad Social. Ed. Tecnos, última edició

Legislación laboral y de Seguridad Social. Ed. Aranzadi, última edició